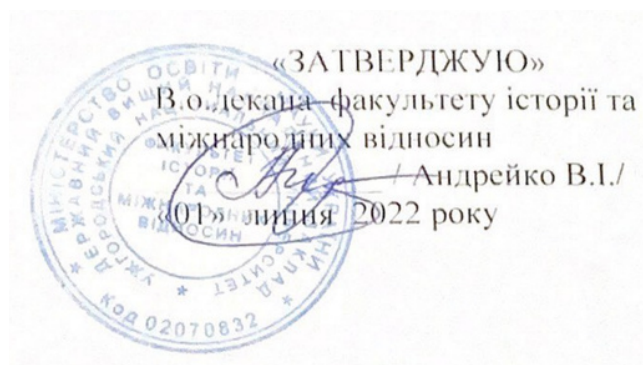

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА ТА ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітня програма	Менеджмент
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка та фінанси підприємства» для здобувачів вищої освіти галузі знань **07 Управління та адміністрування** спеціальності **073 Менеджмент** освітньої програми **Менеджмент**.

Розробник: Задорожна І.В. - к.е.н., доцент кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту*

протокол № 12 від «30» червня 2022 р.

Завідувач кафедри _____ Дюгованець О.М.

Схвалено науково-методичною комісією *факультету історії та міжнародних відносин*

протокол № 9 від «1» липня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії _____ Мишко С.А.

© Задорожна І.В., 2022 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2022 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом			
	Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
Кількість кредитів ЄКТС – 8	Рік підготовки:			
Загальна кількість годин – 240	2-тій		2-тій	
Кількість модулів – 4 Кількість змістовних модулів – 4	Семестр:			
Тижневих годин для денної форми навчання: 3	3-ий	4-ий	3-ий	4-ий
аудиторних:	Лекції:			
денної форми навчання – 120 години; заочної форми навчання – 24 годин	36	36	12	14
самостійної роботи студента:	Практичні (семінарські):			
денної форми навчання – 120 годин; заочної форми навчання – 214 годин	24	24	-	-
Вид підсумкового контролю: 3-тій семестр залік, 4-тій семестр екзамен	Лабораторні:			
	-		-	
Форма підсумкового контролю: усне та письмове опитування	Самостійна робота:			
	60	60	108	106

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економіка та фінанси підприємства» є формування у студентів сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань про базові поняття щодо господарсько-фінансової діяльності підприємства, змісту її окремих напрямів та їх взаємозв'язку, системи показників, що її характеризують.

Основні завдання вивчення дисципліни «Економіка та фінанси підприємства» є теоретична та практична підготовка студентів з таких питань:

- підприємство як суб'єкт господарювання та основні напрями його господарсько-фінансової діяльності (операційна, інвестиційна, інноваційна, фінансова);
- методологічні та методичні засади планування діяльності підприємства;
- формування програми виробництва продукції та її реалізації, визначення виробничої потужності підприємства;
- визначення складових ресурсного потенціалу підприємства та шляхи його ефективного використання;
- теоретичні засади формування й використання трудових ресурсів підприємства та системи їх матеріального стимулювання;
- методичні підходи до їх аналізу та планування;
- теоретичні засади формування та використання майнових ресурсів (активів) підприємства, методичні підходи до їх аналізу та планування;
- теоретичні засади формування фінансових ресурсів (капіталу) підприємства, методичні підходи до їх аналізу та планування;
- механізм формування економічних результатів господарсько-фінансової діяльності підприємства;
- оцінка ефективності господарської діяльності та пошук шляхів її підвищення;
- сутність фінансового стану підприємства, його складові та методи оцінки;
- конкурентоспроможності підприємства та методи її оцінки;
- механізм розвитку підприємства, запобігання кризових явищ та банкрутства;
- забезпечення економічної безпеки підприємства.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

Загальні компетентності:

- 33. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
- 34. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- 35. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- 36. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- 310. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
- 311. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- 312. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- 313. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- 315. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні компетентності:

- C1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.
- C2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
- C4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.
- C5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту
- C6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
- C7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
- C8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.
- C9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

- S10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.
- S12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.
- S13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.
- S14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.
- S15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Економіка та фінанси підприємства**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Шифр 1.9 за ОП Основи підприємництва та ринкової економіки

Шифр 1.16 за ОП Аналіз господарської діяльності підприємства

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Менеджмент**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	P1
Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.	P3
Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.	P5
Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.	P6
Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.	P8
Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.	P9
Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.	P10
Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.	P11
Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.	P12
Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.	P13
Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.	P14
Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.	P15
Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.	P16
Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.	P17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Економіка та фінанси підприємства»:

Очікувані результати навчання з дисципліни:	Шифр ПРН
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – економічні основи функціонування підприємства в системі ринкових відносин, основні напрями та види його діяльності; види підприємств, що функціонують в Україні; – систему аналізу та планування обсягів, результатів діяльності ресурсного потенціалу підприємства; – зовнішнє середовище та його вплив на діяльність підприємства; – ресурсний потенціал підприємства та його складові елементи; – основні результативні показники діяльності підприємства, порядок їх формування та використання; – капітал підприємства, його структуру, взаємозв'язок з ресурсами, економічні основи формування та використання; – ефективність, конкурентоспроможність підприємства та його продукції, володіти практичними навичками оцінки цих параметрів; – сучасні теорії та моделі розвитку підприємства, механізм трансформації (реструктуризації) підприємств у процесі розвитку; – економічну безпеку підприємства та його антикризову діяльність. 	<p>P1 P3 P5 P6 P13 P16 P17</p>
<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – володіти методами стратегічного, тактичного та оперативного планування; – планування обсягів діяльності, необхідних ресурсів, зовнішніх і внутрішніх обмежень та ризиків, напрямів розвитку та реструктуризації; – використовувати інструментарій обґрунтування обсягів виробництва та реалізації продукції підприємства, його виробничої потужності, потреби підприємства у матеріальних ресурсах, мати уявлення про критерії оптимізації обсягів матеріально-сировинних ресурсів, що необхідні підприємству; – товарну та цінову політику підприємства; – аналізувати та планувати ресурси, які необхідні підприємству, розробляти політику формування та використання трудових, майнових і фінансових ресурсів; – аналізувати та планувати доходи, поточні витрати і фінансові результати від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства; – обґрунтовувати ефективність інвестиційних та інноваційних проектів; – оцінювати фінансово-майновий стан підприємства, його конкурентоспроможність, загрозу банкрутства. 	<p>P1 P3 P5 P6 P8 P9 P10 P11 P12 P13 P14 P15 P16 P17</p>

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- складання заліку;
- поточне тестування;
- підготовка рефератів та індивідуальних наукових робіт, доповідей по відповідних питаннях;

- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- розв'язування практичних ситуаційних завдань;
- складання глосаріїв і термінологічних словників.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Модульний контроль складається з поточного контролю та модульного контрольного оцінювання.

Поточний контроль – це контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру. При контролі систематичності та активності роботи студента оцінці підлягають:

- відвідування семінарських занять;
- активність на семінарських заняттях;
- рівень засвоєння знань програмного матеріалу.

Методи оцінювання:

- експрес опитування;
- поточне тестування;
- розв'язування ситуаційних задач;
- презентація результатів виконаних завдань та досліджень;
- конспект на тему;
- анотація додатково вивченої літератури;
- підсумкове контрольне опитування.

Оцінювання індивідуальної та самостійної роботи за результатами контролю систематичності та активності роботи студента протягом семестру здійснюється два рази протягом семестру. Максимальна кількість балів при цьому складає 50.

Форма модульного контрольного оцінювання

Протягом семестру студенти виконують дві модульні письмові контрольні роботи, які оцінюються в діапазоні від 0 до 50 балів кожна. До модульного контрольного оцінювання допускаються всі студенти.

Виконання контрольного завдання здійснюється студентом індивідуально. Студент може звернутися до викладача за поясненням змісту контрольного завдання.

Під час проведення модульної контрольної роботи дозволяється користуватися довідковими матеріалами, які визначені кафедрою. Студентам забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією та користуватися недозволеними матеріалами.

При порушенні студентом установлених правил проходження модульного контрольного оцінювання, викладач відсторонює його від виконання роботи, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів. Результати контрольного заходу студента, який не з'явився на нього, також оцінюються нулем балів.

Результати перевірки письмових контрольних завдань доводяться до відома студентів не пізніше, ніж через три робочі дні після їх виконання. Студент, який не погоджується з оцінкою, має право звернутися до викладача і отримати ґрунтовне пояснення. У випадку незгоди з рішенням викладача, студент має право звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри не пізніше, ніж на наступний робочий день після оголошення результатів. Викладач і завідувач кафедри у присутності декана факультету та студента протягом трьох днів повинні розглянути апеляцію і прийняти остаточне рішення. У результаті апеляції оцінка студента не може бути знижена.

При визначенні модульної оцінки враховуються результати поточного контролю під час семінарських занять, самостійної та індивідуальної роботи.

Модульний контроль оцінюється максимально в 100 балів: 50 балів за поточну успішність, 50 балів за результат виконання модульної контрольної роботи. На виконання письмового компонента модульного контролю відводяться дві академічні години.

Студент, який із поважної причини не з'явився на модульний контроль, за дозволом декана може скласти його у визначений деканатом термін.

Студент, який за результатами модульного контролю отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен перескласти цей модуль до проведення підсумкового (семестрового) контролю, згідно із затвердженим деканатом графіком або під час чергування викладачів на кафедрі.

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни визначається як середня арифметична сума балів, отриманих у результаті модульних контролів, та виставляється за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою. Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється в порядку, зазначеному нижче в таблиці.

**Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання
у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС**

Сума балів	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано
0-34	F	

Форма підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться у формі усного заліку (екзамену) в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни. Форма проведення підсумкового семестрового контролю зазначена в робочому навчальному плані та описі робочої програми навчальної дисципліни.

До підсумкового контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали умов договору про навчання та усіх видів обов'язкових робіт (лабораторних, практичних, розрахунково-графічних та розрахункових робіт, рефератів тощо), передбачених робочою програмою, а також за результатами модульного контролю набрали менше 35 балів.

Якщо рейтингова оцінка становить не менше 60 балів, то за згодою студента вона може бути зарахована як підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни. У протилежному випадку, або за бажанням підвищити рейтинг, студент складає залік (екзамен).

Студенти, які під час підсумкового контролю отримали оцінку «не зараховано», мають право на два перескладання: перший раз – викладачу, другий раз (у разі незадовільної оцінки при першому перескладанні) – комісії. Комісія створюється завідувачем кафедри. До складу комісії обов'язково входять лектор та завідувач кафедри. Залікова оцінка, виставлена комісією, є остаточною.

При порушенні студентом дисципліни під час проведення підсумкового контролю екзаменатор відсторонює його від складання заліку та виставляє йому оцінку «не зараховано».

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ (МОДУЛЬ 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	50	100
10	10	10	10	10			

T1, T2 ... – теми

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ (МОДУЛЬ 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	50	100

10	10	10	10	10		
----	----	----	----	----	--	--

T1, T2 ... – теми

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ (МОДУЛЬ 3)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	50	100
10	10	10	10	10	10			

T1, T2 ... – теми

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ (МОДУЛЬ 4)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T20	T21	T22	T23	T24	T25	T26	50	100
10	10	10	10	10	10			

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	6	40	6	40
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	1	10	1	10
Презентація	–	–	–	–
Реферат	–	–	–	–
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 3		Модуль 4	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	6	40	6	40
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	1	10	1	10
Презентація	–	–	–	–
Реферат	–	–	–	–
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Кожна модульна контрольна робота передбачає виконання трьох типів завдань:

- 1) репродуктивного (відтворення вивченого) у формі тестів;
- 2) реконструктивного (застосування знань і вмінь у змінених ситуаціях) у формі відповіді на запитання;
- 3) творчого (застосування знань і вмінь у нестандартних умовах, перенесення засвоєних принципів доведення на вирішення складніших мислительних завдань) у формі вирішення ситуаційного завдання чи задачі.

Виконання модульної контрольної роботи оцінюється в діапазоні від 0 до 50 балів. При

цьому виконання різних типів завдань оцінюється так:

- виконання репродуктивного завдання – від 0 до 10 балів;
- виконання реконструктивного завдання – від 0 до 15 балів;
- виконання творчого завдання – від 0 до 25 балів.

Модульна контрольна робота № 1 містить по 10 тестів. За кожну правильну відповідь на 1 тестове завдання виставляється 1 бал, за неправильну відповідь – 0 балів.

Модульна контрольна робота № 2 містить по 10 тестів. За кожну правильну відповідь на 1 тестове завдання виставляється 1 бали, за неправильну відповідь – 0 балів.

Модульна контрольна робота № 3 містить по 10 тестів. За кожну правильну відповідь на 1 тестове завдання виставляється 1 бал, за неправильну відповідь – 0 балів.

Модульна контрольна робота № 4 містить по 10 тестів. За кожну правильну відповідь на 1 тестове завдання виставляється 1 бали, за неправильну відповідь – 0 балів.

При оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань.

Критерії оцінювання виконання реконструктивних і творчих завдань студентами

Оцінка	Критерій
20 балів	Студент правильно розв'язав практичне завдання (задачу), спроможний пояснити методику її розв'язання та зміст застосовуваного понятійного апарату та формул
15 балів	Студент дає правильну вичерпну відповідь на поставлене запитання, при цьому показує високі знання понятійного апарату і літературних джерел, вміє аргументувати свої думки та ставлення до відповідної категорії
10 балів	Студент в цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел.
5 балів	Студент дає правильну відповідь на запитання, але показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел.
0 балів	Студент дає неправильну відповідь на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел.

Неявка на модульну контрольну роботу – 0 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Оцінка	Критерій
A	здобувачі вищої освіти повністю оволоділи програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, можуть дати відповіді на всі питання курсу, опанували рекомендовану літературу
B	здобувачі вищої освіти оволоділи програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, проте у відповідях допустили неточності
C	здобувачі вищої освіти в основному оволоділи програмою навчальної дисципліни на продуктивному рівні, проте у відповідях допускають несуттєві помилки
D	здобувачі вищої освіти показали задовільні результати оволодіння навчальною програмою дисципліни на репродуктивному рівні й при відповідях допускають помилки
E	здобувачі вищої освіти виявили мінімально достатній рівень знань з дисципліни, необхідний для продовження навчання, вивчили основні терміни курсу та орієнтуються в матеріалі базового підручника
FX	здобувачі вищої освіти не виявили достатнього рівня знань з дисципліни, необхідного для продовження навчання, вивчили не всі основні терміни курсу та слабо орієнтуються в матеріалі базового підручника (оцінка передбачає виконання

	додаткових індивідуальних завдань для підвищення рівня знань та повторне складання підсумкового контролю)
F	здобувачі вищої освіти не виявили мінімально достатнього рівня знань з дисципліни, необхідного для продовження навчання, не вивчили основних термінів курсу та не орієнтуються в матеріалі базового підручника (оцінка передбачає проходження повторного курсу навчальної дисципліни зі складанням підсумкового контролю)

Особливості використання засобів діагностики та контролю за умов дистанційного навчання

В умовах використання формату онлайн-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням корпоративної мережі Google Meet названі засоби, методи і форми визначаються за домовленістю зі студентським колективом і, в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відео-конференцій.

Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп'ютерного технічного засобу під час занять і семінарів.

Зокрема, у разі потреби, під час онлайн-заняття можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу тематичну інформацію на робочому столі.

Планування лекційних і семінарських занять, модульних контрольних робіт, звітування за індивідуальну та іншу передбачену програмою роботу зі студентами, а також підсумкова перевірка знань у формі іспиту (заліку) здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до гугл-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ В СИСТЕМІ РИНКОВИХ ВІДНОСИН

Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці

Підприємництво як сучасна форма господарювання. Принципи здійснення, форми, типи і моделі підприємницької діяльності. Правове забезпечення підприємництва. Виробнича та посередницька діяльність. Підприємницькі договори (контракти, угоди). Структура договорів і порядок їх укладання. Типовий зміст, загальні й специфічні умови договору. Формулювання конкретних умов договору.

Тема 2. Види підприємств, їх організаційно-правові форми

Поняття підприємства, цілі і завдання його створення. Підприємство як господарча система і форма реалізації підприємництва. Правові засади функціонування підприємств. Господарський Кодекс України, його основні положення. Статут підприємства. Генеральна тарифна угода й колективний договір.

Класифікація підприємств: за метою та характером діяльності; за формами власності; за чисельністю працюючих; правовим статусом та формами господарювання; за технологічною і територіальною цілісністю; за галузево-функціональним видом діяльності.

Об'єднання підприємств: асоціації, корпорації, консорціуми, концерни, картелі, синдикати, трести, холдинги, промислово-фінансові групи. Тенденції розвитку підприємств та їх об'єднань в сучасних умовах.

Тема 3. Структура та управління підприємством

Сутнісна характеристика структури підприємства. Виробнича структура підприємства та її види. Чинники формування й зміни виробничої структури підприємства. Характеристика загальної структури підприємства.

Об'єктивна необхідність і поняття управління суб'єктами господарювання. Планування, організація, мотивація, контроль як основні функції управління підприємствами. Принципи та методи управління підприємством. Організаційна структура управління підприємством. Типи організаційних структур управління.

Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємств

Характеристика та фактори зовнішнього середовища функціонування підприємства. Вплив макросередовища на господарську діяльність підприємства. Вплив мікросередовища на господарську діяльність підприємства.

Формування підприємницького середовища. Активізація підприємницької діяльності в Україні.

Тема 5. Напрями діяльності підприємства

Напрями та види діяльності підприємства. Операційна діяльність підприємства. Основні положення теорії організації виробництва. Мета, функції та завдання матеріально-технічного забезпечення підприємства. Комерційно-збутова та маркетингова діяльність підприємства, її завдання та функції. Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємства. Сутність фінансової діяльності підприємства.

Тема 6. Планування діяльності підприємства

Прогнозування як наукове обґрунтування можливого стану суб'єктів господарювання у майбутньому, а також альтернативних шляхів і строків досягнення цього стану. Мета, ознаки, об'єкти й принципи прогнозування.

Методологічні основи планування. Планування як домінуюча функція управління, принципи планування. Система планів підприємства. Методи планування діяльності та розвитку підприємства.

Сутність та основні етапи стратегічного планування на підприємстві. Бізнес-планування: сутність і призначення. Стадії формування, логіка розробки й поліваріантність структури бізнес-плану. Типовий зміст і методика розробки окремих розділів бізнес-плану. Тактичне планування діяльності підприємства. Відмінність тактичного планування від стратегічного. Оперативне планування поточної діяльності: суть і завдання. Розробка оперативних планів та графіків виробництва. Проблеми удосконалення внутрішньо-фірмового планування за умов ринкової системи господарювання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ВИРОБНИЦТВО, ЯКІСТЬ ТА РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Тема 7. Продукція підприємства

Сутність, функції та сегментування ринку. Загальна сутнісна характеристика продукції, її класифікація й вимірники обсягу. Номенклатура й асортимент продукції (послуг). Валова, товарна, чиста й реалізована продукція.

Якість продукції (послуг) як економічна категорія. Показники й методи оцінки якості продукції (послуг). Поняття й визначення рівня конкурентоспроможності продукції вітчизняних підприємств на ринку. Стандартизація та сертифікація продукції: складові елементи й принципи здійснення. Економічна і соціальна ефективність стандартизації та сертифікації продукції. Державний нагляд за дотриманням вимог стандартів.

Тема 8. Виробнича програма та потужність підприємства

Зміст, завдання та місце виробничої програми в системі господарських планів підприємства. Методичні інструменти аналізу виробничої програми. Основні етапи та методи

планування виробничої програми. Схема формування виробничої програми підприємства, її ресурсне обґрунтування.

Змістова характеристика матеріально-технічного забезпечення (МТЗ). Форми і системи МТЗ. Обчислення потреби в матеріалах. Запаси матеріалів та їх регулювання. Оптимізація партій поставки матеріалів.

Поняття виробничої потужності підприємства. Методи визначення виробничої потужності підприємства та її показники. Фактори, що впливають на збільшення виробничої потужності підприємства та резерви поліпшення її використання.

Тема 9. Ресурсний потенціал підприємства

Поняття та види економічних ресурсів. Ресурсний потенціал підприємства: суть та складові елементи. Напрямки підвищення використання ресурсного потенціалу підприємства

Тема 10. Трудові ресурси підприємства

Поняття персоналу в контексті економічних понять трудових ресурсів, кадрів, трудового потенціалу та ін. Категорії персоналу підприємства (керівники, спеціалісти, службовці, робітники). Поділ персоналу за професіями і кваліфікацією. Визначення чисельності окремих категорій працівників. Кадрова політика й система управління персоналом підприємств. Сучасні вимоги держави й фірми до ділових якостей різних категорій персоналу.

Особливості систем управління у фірмах економічно розвинутих зарубіжних країн. Продуктивність праці як економічна категорія. Методичні підходи до розрахунку продуктивності праці на виробничих підприємствах. Чинники зростання продуктивності праці. Мотивація як процес стимулювання людей до ефективної трудової діяльності. Методи мотивації трудової діяльності.

Поняття оплати праці. Основна заробітна плата й додаткова оплата праці. Функції оплати праці та їх реалізація. Мінімальна заробітна плата. Тарифна система. Єдина тарифна система розрядів і коефіцієнтів з оплати праці. Диференціація оплати праці за певними ознаками. Оплата праці керівників, спеціалістів і службовців. Форми й системи оплати праці робітників. Вибір форм і систем оплати праці на підприємствах різних форм власності. Можливість колективних форм організації та оплати праці. Сучасна державна політика оплати праці. Механізм державного регулювання оплати праці та соціального захисту.

Тема 11. Активи (майнові ресурси) підприємства

Матеріальні активи як сукупність виробничих фондів та іншого майна підприємства. Поділ виробничих фондів на основні й оборотні, їх роль у здійсненні процесу виробництва продукції або надання послуг. Майно підприємства соціального призначення.

Класифікація основних фондів за ознакою функціонального призначення та участі у виробничих процесах. Структура основних фондів та її види. Первісна, відновна й залишкова вартість основних фондів. Відтворення основних виробничих фондів. Характеристика процесу відтворення основних фондів. Розширене відтворення основних фондів за допомогою їх технічного переозброєння, реконструкції, розширення і нового будівництва. Фізичне (матеріальне) та економічне спрацювання основних фондів. Техніко-економічне старіння засобів праці та його наслідки. Амортизація основних фондів та методи її нарахування. Система показників ефективності відтворення та використання основних фондів підприємства. Шляхи підвищення ефективності використання основних виробничих фондів.

Елементний склад оборотних фондів. Характеристика виробничих запасів, напівфабрикатів власного виготовлення, незавершеного виробництва, витрат майбутніх періодів.

Показники та шляхи кращого використання матеріальних ресурсів.

Тема 12. Оборотні активи підприємства

Сутнісна характеристика оборотних коштів як сукупності поточних витрат фінансових коштів. Виокремлення оборотних коштів, що обслуговують сфери виробництва й обігу.

Нормовані й ненормовані оборотні кошти.

Призначення нормування (розрахунку нормативів) оборотних коштів. Методи розрахунку нормативів оборотних коштів (аналітичний, коефіцієнтний, прямого рахунку). Основні показники рівня ефективності використання оборотних коштів: коефіцієнти оборотності (кількість оборотів) й завантаження, тривалість одного обороту, рентабельність; методика їх розрахунку.

Шляхи прискорення оборотності оборотних коштів. Поняття, види та особливості нематеріальних ресурсів. Об'єкти інтелектуальної та промислової власності. Характеристика інших нематеріальних ресурсів. Нематеріальні активи. Основні риси та особливості. Оцінювання вартості нематеріальних активів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ГОСПОДАРСЬКО-ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 13. Інвестиційні ресурси

Сутність, характеристика інвестицій як найважливішого фінансового ресурсу для створення, функціонування й розвитку суб'єктів господарювання. Класифікація інвестицій підприємства. Джерела формування реальних інвестицій.

Роль фінансових інвестицій у системі господарювання. Види цінних паперів, порядок їх випуску й обігу. Державне регулювання й масштаби обігу цінних паперів в Україні. Загальні положення методології визначення ефективності виробничих і фінансових інвестицій.

Сукупність чинників, що впливають на рівень ефективності інвестицій. Основні організаційно-економічні чинники підвищення ефективності використання капітальних вкладень. Економічне обґрунтування інвестиційних проектів різних суб'єктів господарювання. Стисла характеристика інвестиційного проекту.

Тема 14. Інноваційна діяльність

Загальна характеристика інноваційної діяльності та інноваційних процесів. Локальні й глобальні новинки (нововведення). Взаємозв'язок між окремими видами інноваційних процесів.

Організаційні форми інноваційної діяльності. Інноваційна політика підприємства. Методика визначення ефективності технічних нововведень. Народногосподарський і внутрішньогосподарський (комерційний) економічний ефект від створення новинок і використання нововведень.

Тема 15. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства

Поняття і значення техніко-технологічної бази виробництва. Складники техніко-технологічної бази, найефективніші способи її формування на підприємстві. Особливості формування виробничої бази на підприємствах різних галузей.

Загальна характеристика, види та чинники формування (нارощування) виробничої потужності підприємства. Основні методичні принципи розрахунку виробничої потужності підприємства.

Тема 16. Організація виробництва і забезпечення якості продукції

Поняття й основні елементи виробничого процесу. Поділ виробничих процесів за призначенням, перебігом у часі та ступенем механізації (автоматизації). Принципи раціональної організації виробничого процесу.

Організаційні типи виробництва (одиничне, серійне й масове), сутнісна характеристика кожного з них. Вплив типу виробництва на його ефективність. Організація виробничого процесу в часі. Виробничий цикл і його структура. Методи організації виробництва. Організація непотокового виробництва: його ознаки й сфери застосування.

Особливості потокового виробництва і його різновиди. Переваги і недоліки потокового виробництва. Тенденції його розвитку. Сутність і соціально-економічне значення застосування

різних форм організації виробництва. Концентрація й розукрупнення виробництва. Об'єктивна необхідність, сутність і тенденції розвитку диверсифікації виробництва.

Тема 17. Витрати на виробництво та реалізацію продукції

Поточні витрати, собівартість продукції як комплексний економічний показник. Включення поточних витрат виробництва до собівартості продукції (послуг). Класифікація витрат на виробництво за окремими ознаками (ступенем однорідності, зв'язком з обсягом виробництва, способом обчислення на одиницю продукції). Структура поточних витрат за окремими групами первинних елементів на підприємствах різних галузей і тенденція її зміни з часом.

Зміст і методика обчислення кошторису виробництва. Розрахунки кошторису виробництва за окремими економічними елементами.

Калькулювання та його місце в економічних розрахунках. Об'єкти калькулювання й калькуляційні одиниці.

Обґрунтування й вибір стратегії зниження поточних витрат на підприємствах України.

Поняття, роль і функції ціни в ринковій економіці. Види цін та сфери їх застосування. Методи встановлення ціни: собівартість плюс прибуток; забезпечення фіксованої величини прибутку; за рівнем поточних цін (конкуренції); за рівнем попиту тощо. Шляхи вдосконалення ціноутворення на продукцію (послуги) в Україні.

Тема 18. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства

Прибуток і дохід як основні показники фінансових результатів діяльності підприємства. Джерела формування загальної величини прибутку (доходу) підприємства. Типова схема використання прибутку (доходу) підприємства.

Рентабельність як відносний показник ефективності діяльності підприємства. Загальна характеристика рентабельності застосовуваних (інвестованих) ресурсів. Обчислення рентабельності: виробничих фондів (виробництва); сукупних активів; власного (акціонерного) капіталу. Рентабельність певного обсягу продукції та окремих виробів. Динаміка і способи підвищення рентабельності на підприємствах різних галузей економіки України.

Суть і методичні підходи до оцінки загального фінансово-економічного стану підприємства. Оцінка прибутковості, ліквідності, оборотності, стабільності та ділової активності.

Економічна суть і загальний методологічний підхід до вимірювання ефективності виробництва, господарської діяльності підприємства. Класифікація чинників зростання ефективності виробництва за певними ознаками: видами витрат і ресурсів (джерелами зростання); напрямками розвитку й удосконалення виробництва; місцем реалізації в системі управління виробництвом.

Тема 19. Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація

Сучасні моделі розвитку підприємств. Реструктуризація бізнесу: особливості, основні форми та види. Особливості розроблення та реалізації проекту реструктуризації.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 20. Сутність фінансів та фінансовий механізм підприємства

Принципи організації фінансів підприємства. Фінансовий механізм підприємства та характеристика його елементів. Механізм державного та ринкового регулювання фінансів підприємства.

Тема 21. Фінансова діяльність підприємства

Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: сутність, принципи та особливості організації. Фінансова діяльність приватних підприємств. Особливості фінансової діяльності товариств обмеженою відповідальністю, командитних і повних товариств. Фінансова діяльність акціонерних товариств.

Тема 22. Кредитування підприємства

Суть і форми кредитування підприємств банківськими установами. Принципи та функції кредитування. Етапи процесу кредитування. Методика оцінки кредитоспроможності позичальника. Характеристика форм і видів комерційного кредиту.

Тема 23. Фінансове забезпечення відтворення основних фондів підприємства

Капітальні вкладення підприємства: економічна сутність, структура. Джерела фінансування капітальних вкладень підприємства. Бюджетування капітальних вкладень підприємства. Методи і показники оцінки ефективності капітальних вкладень підприємства.

Тема 24. Система грошових розрахунків підприємства

Грошовий оборот підприємства, його сутність та функції. Грошові розрахунки в діяльності підприємств. Безготівкові операції та розрахунки: поняття та класифікація. Форми безготівкових розрахунків. Принципи ведення підприємством касових операцій. Система готівкових розрахунків.

Тема 25. Фінансовий стан підприємства

Поняття та елементи фінансового стану підприємства. Оцінювання вартості підприємства. Завдання, принципи та етапи експертної оцінки вартості підприємства. Загальна характеристика методів оцінки вартості майна. Дохідний метод оцінки вартості підприємства. Майновий метод оцінки вартості підприємства. Ринковий підхід до оцінки вартості підприємства.

Оцінка ефективності функціонування підприємства. Інформаційне забезпечення оцінки ефективності функціонування підприємства. Комплексний аналіз стану підприємства за допомогою фінансових коефіцієнтів: Оцінка майнового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності підприємства. Оцінка показників фінансової стійкості.

Тема 26. Економічна безпека та антикризова діяльність

Суть механізму санації (фінансово-економічного оздоровлення) та її цілі. Програма санаційних заходів фінансово-економічного характеру. Особливості державної підтримки проведення санації потенційно конкурентоспроможних підприємств. Практика й ефективність санації суб'єктів господарювання в Україні. Можливі загрози економічній безпеці суб'єкта господарювання. Основні ознаки достатнього рівня економічної безпеки підприємства за умов ринкової системи господарювання.

Обґрунтування стратегії створення належної економічної безпеки підприємства. Основні групи чинників, що формують відповідний рівень економічної безпеки підприємства. Антикризова діяльність і банкрутство підприємств. Причини й симптоми банкрутства. Визначення зон ризику та реакція підприємства на настання кризового фінансово-економічного стану. Класифікація чинників, що сприяють банкрутству. Процедура оголошення банкрутства в засобах масової інформації.

**6.2. Структура навчальної дисципліни
спеціальність 073 «Менеджмент»
(денна форма навчання)**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
7-й семестр						
Змістовий модуль 1. Економічні основи функціонування підприємств в системі ринкових відносин						
Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	9	2	2	-	-	5
Тема 2. Види підприємств, їх організаційно-правові форми	11	4	2	-	-	5
Тема 3. Структура та управління підприємством	9	2	2	-	-	5
Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємств	9	2	2	-	-	5
Тема 5. Напрями діяльності підприємства	9	2	2	-	-	5
Тема 6. Планування діяльності підприємства	11	4	2	-	-	5
Модульна контрольна робота	2	2		-	-	
Разом за модуль	60	18	12	-	-	30
Змістовий модуль 2. Виробництво, якість та ресурсне забезпечення						
Тема 7. Продукція підприємства	9	2	2	-	-	5
Тема 8. Виробнича програма та потужність підприємства	9	2	2	-	-	5
Тема 9. Ресурсний потенціал підприємства	9	2	2	-	-	5
Тема 10. Трудові ресурси підприємства	9	2	2	-	-	5
Тема 11. Активи (майнові ресурси) підприємства	11	4	2	-	-	5
Тема 12. Оборотні активи підприємства	11	4	2	-	-	5
Модульна контрольна робота	2	2		-	-	
Разом за модуль	60	18	12	-	-	30
Разом за 3-ий семестр						
120	36	24	-	-	60	
Змістовий модуль 3. Господарсько-економічна діяльність підприємства						
Тема 13. Інвестиційні ресурси	9	2	2	-	-	5
Тема 14. Інноваційна діяльність	9	2	2	-	-	5
Тема 15. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства	9	2	2	-	-	5
Тема 16. Організація виробництва і забезпечення якості продукції	9	2	2	-	-	5
Тема 17. Витрати на виробництво та реалізацію продукції	8	2	2	-	-	4
Тема 18. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	10	4	2	-	-	4
Тема 19. Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація	6	2		-	-	4

Модульна контрольна робота	2	2		-	-	
Разом за модуль	62	18	12	-	-	32
Змістовий модуль 4. Фінанси підприємства						
Тема 20. Сутність фінансів та фінансовий механізм підприємства	8	2	2	-	-	4
Тема 21. Фінансова діяльність підприємства	8	2	2	-	-	4
Тема 22. Кредитування підприємства	8	2	2	-	-	4
Тема 23. Фінансове забезпечення відтворення основних фондів підприємства	8	2	2	-	-	4
Тема 24. Система грошових розрахунків підприємства	8	2	2	-	-	4
Тема 25. Фінансовий стан підприємства	10	4	2	-	-	4
Тема 26. Економічна безпека та антикризова діяльність	6	2		-	-	4
Модульна контрольна робота	2	2		-	-	
Разом за модуль	58	18	12	-	-	28
Разом за 4-ий семестр	120	36	24	-	-	60
Разом за навчальний рік	240	72	28	-	-	120

**спеціальність 073 «Менеджмент»
(заочна форма навчання)**

	Кількість годин		
	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Економічні основи функціонування підприємств в системі ринкових відносин			
Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	1	-	9
Тема 2. Види підприємств, їх організаційно-правові форми	1	-	9
Тема 3. Структура та управління підприємством	1	-	9
Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємств	1	-	9
Тема 5. Напрями діяльності підприємства	1	-	9
Тема 6. Планування діяльності підприємства	1	-	9
Змістовий модуль 2. Виробництво, якість та ресурсне забезпечення			
Тема 7. Продукція підприємства	1	-	8
Тема 8. Виробнича програма та потужність підприємства	1	-	8
Тема 9. Ресурсний потенціал підприємства	1	-	8
Тема 10. Трудові ресурси підприємства	1	-	8
Тема 11. Активи (майнові ресурси) підприємства	1	-	8
Тема 12. Оборотні активи підприємства	1	-	8
Змістовий модуль 3. Господарсько-економічна діяльність підприємства			
Тема 13. Інвестиційні ресурси	1	-	8
Тема 14. Інноваційна діяльність	1	-	8
Тема 15. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства	1	-	8

Тема 16. Організація виробництва і забезпечення якості продукції	1	-	8
Тема 17. Витрати на виробництво та реалізацію продукції	1	-	8
Тема 18. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	1	-	8
Тема 19. Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація	1	-	8
Змістовий модуль 4. Фінанси підприємства			
Тема 20. Сутність фінансів та фінансовий механізм підприємства	1	-	8
Тема 21. Фінансова діяльність підприємства	1	-	8
Тема 22. Кредитування підприємства	1	-	8
Тема 23. Фінансове забезпечення відтворення основних фондів підприємства	1	-	8
Тема 24. Система грошових розрахунків підприємства	1	-	8
Тема 25. Фінансовий стан підприємства	1	-	8
Тема 26. Економічна безпека та антикризова діяльність	1	-	8
РАЗОМ	24		214

6.3. Темі практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	2	-
2	Тема 2. Види підприємств, їх організаційно-правові форми	2	-
3	Тема 3. Структура та управління підприємством	2	-
4	Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємств	2	-
5	Тема 5. Напрями діяльності підприємства	2	-
6	Тема 6. Планування діяльності підприємства	2	-
7	Тема 7. Продукція підприємства	2	-
8	Тема 8. Виробнича програма та потужність підприємства	2	-
9	Тема 9. Ресурсний потенціал підприємства	2	-
10	Тема 10. Трудові ресурси підприємства	2	-
11	Тема 11. Активи (майнові ресурси) підприємства	2	-
12	Тема 12. Оборотні активи підприємства	2	-
13	Тема 13. Інвестиційні ресурси	2	-
14	Тема 14. Інноваційна діяльність	2	-
15	Тема 15. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства	2	-
16	Тема 16. Організація виробництва і забезпечення якості продукції	2	-
17	Тема 17. Витрати на виробництво та реалізацію продукції	2	-
18	Тема 18. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	2	-
19	Тема 19. Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація	-	-

20	Тема 20. Сутність фінансів та фінансовий механізм підприємства	2	-
21	Тема 21. Фінансова діяльність підприємства	2	-
22	Тема 22. Кредитування підприємства	2	-
23	Тема 23. Фінансове забезпечення відтворення основних фондів підприємства	2	-
24	Тема 24. Система грошових розрахунків підприємства	2	-
25	Тема 25. Фінансовий стан підприємства	2	-
26	Тема 26. Економічна безпека та антикризова діяльність	-	-
Разом		48	

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	5	9
2	Тема 2. Види підприємств, їх організаційно-правові форми	5	9
3	Тема 3. Структура та управління підприємством	5	9
4	Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємств	5	9
5	Тема 5. Напрями діяльності підприємства	5	9
6	Тема 6. Планування діяльності підприємства	5	9
7	Тема 7. Продукція підприємства	5	8
8	Тема 8. Виробнича програма та потужність підприємства	5	8
9	Тема 9. Ресурсний потенціал підприємства	5	8
10	Тема 10. Трудові ресурси підприємства	5	8
11	Тема 11. Активи (майнові ресурси) підприємства	5	8
12	Тема 12. Оборотні активи підприємства	5	8
13	Тема 13. Інвестиційні ресурси	5	8
14	Тема 14. Інноваційна діяльність	5	8
15	Тема 15. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства	5	8
16	Тема 16. Організація виробництва і забезпечення якості продукції	5	8
17	Тема 17. Витрати на виробництво та реалізацію продукції	4	8
18	Тема 18. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	4	8
19	Тема 19. Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація	4	8
20	Тема 20. Сутність фінансів та фінансовий механізм підприємства	4	8
21	Тема 21. Фінансова діяльність підприємства	4	8
22	Тема 22. Кредитування підприємства	4	8
23	Тема 23. Фінансове забезпечення відтворення основних фондів підприємства	4	8
24	Тема 24. Система грошових розрахунків підприємства	4	8
25	Тема 25. Фінансовий стан підприємства	4	8
26	Тема 26. Економічна безпека та антикризова діяльність	4	8
Разом		120	214

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення крім загальноновживаних програм та операційних систем, таких як програми презентацій Microsoft PowerPoint, Open Office Impress.

Методичне забезпечення:

- Електронний конспект лекцій з дисципліни «Економіка та фінанси підприємства»;
- Індивідуальні завдання для самостійного виконання (електронний варіант);

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Базецька Г. І. Конспект лекцій з дисципліни «Фінанси підприємства». Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 125 с.
2. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств. навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2018. 292 с. URL: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2515/1/2349_IR.pdf
3. Блонська В.І. Економіка підприємства: теорія і практикум : навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів галузі знань «Економіка та підприємництво» / В.І. Блонська [та 8 інших] ; за редакцією Н.Г. Міценко, О.І. Яценко ; Укоопспілка. Льві: Видавництво «Магнолія 2006», 2019. 688 с.
4. Економіка та фінанси підприємства: конспект лекцій: навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент», освітньо-професійних програм «Менеджмент і бізнесадміністрування», «Менеджмент інвестицій та інновацій», «Менеджмент міжнародного бізнесу», «Логістика» першого бакалаврського рівня вищої освіти / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: О.В. Гук. Електронні текстові дані (1 файл: 2 265 Кбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 165 с.
5. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н. Б. Юрченко, Р. С. Кравчук, І. Б. Запужляк, І. І. Василик. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. 377 с.
6. Захарченко В.І. Меркулов М.М., Балахонова О.В. Економіка підприємства. Теорія : навчальний посібник. Міністерство освіти і науки України, Одеський національний політехнічний університет імені І. Мечникова, Одеський національний політехнічний університет, Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ. Львів: Видавництво «Магнолія 2016», 2019. 323 с.
7. Марусяк Н.Л. Фінанси підприємства: навчальний посібник. Міністерство освіти і науки України, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Чернівці: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2019. 131 с.
8. Метошоп І. М., Витвицька У. Я., Данилюк-Черних І. М., Ящеріцина Н. І. Економіка і фінанси підприємства : навчальний посібник / за заг. редакцією Метошоп І.М. ІваноФранківськ: ІФНТУНГ, 2020. 547 с.
Павленко О.П., Розмарина А.Л. Підприємство: економіка і фінанси: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти за спеціальностями «Менеджмент», «Публічне управління та адміністрування; Міністерство освіти і науки України, Одеський державний екологічний університет. Одеса: ТЕС, 2019. 212 с.
9. Фінанси підприємств: Навч. посіб. / Аранчій В.І., Чумак В.Д., Бражник Л.В. 2-ге вид., розшир. та доповн. Полтава: РВ ПДАА, 2018. 250 с. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/161/1/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82_Aranchii_Chumak_Brazhnyk%282018%29%282%29.pdf

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом			
	Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
Кількість кредитів ЄКТС – 8	Рік підготовки:			
Загальна кількість годин – 240	2-тій		2-тій	
Кількість модулів – 4 Кількість змістовних модулів – 4	Семестр:			
Тижневих годин для денної форми навчання: 3	3-ий	4-ий	3-ий	4-ий
аудиторних: денної форми навчання – 72 години; заочної форми навчання – 20 годин	Лекції:			
	22	22	12	4
самостійної роботи студента: денної форми навчання – 168 годин; заочної форми навчання – 220 годин	Практичні (семінарські):			
	14	14	-	4
Вид підсумкового контролю: 3-тій семестр залік, 4-тій семестр екзамен	Лабораторні:			
	-		-	
Форма підсумкового контролю: усне та письмове опитування	Самостійна робота:			
	84	84	108	112

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.2. Структура навчальної дисципліни спеціальність 073 «Менеджмент» (денна форма навчання)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
7-й семестр						
Змістовий модуль 1. Економічні основи функціонування підприємств в системі ринкових відносин						
Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	9	2	-	-	-	7
Тема 2. Види підприємств, їх організаційно-правові форми	11	2	2	-	-	7

Тема 3. Структура та управління підприємством	11	2	2	-	-	7
Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємств	11	2	2	-	-	7
Тема 5. Напрями діяльності підприємства	9	2	-	-	-	7
Тема 6. Планування діяльності підприємства	7	-	-	-	-	7
Разом за модуль	58	10	6	-	-	42
Змістовий модуль 2. Виробництво, якість та ресурсне забезпечення						
Тема 7. Продукція підприємства	11	2	2	-	-	7
Тема 8. Виробнича програма та потужність підприємства	11	2	2	-	-	7
Тема 9. Ресурсний потенціал підприємства	11	2	2	-	-	7
Тема 10. Трудові ресурси підприємства	11	2	2	-	-	7
Тема 11. Активи (майнові ресурси) підприємства	9	2	-	-	-	7
Тема 12. Оборотні активи підприємства	9	2	-	-	-	7
Разом за модуль	62	12	8	-	-	42
Разом за 3-ий семестр	120	22	14	-	-	84
Змістовий модуль 3. Господарсько-економічна діяльність підприємства						
Тема 13. Інвестиційні ресурси	7	1	-	-	-	6
Тема 14. Інноваційна діяльність	7	1	-	-	-	6
Тема 15. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства	8	2	-	-	-	6
Тема 16. Організація виробництва і забезпечення якості продукції	10	2	2	-	-	6
Тема 17. Витрати на виробництво та реалізацію продукції	10	2	2	-	-	6
Тема 18. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	9	1	2	-	-	6
Тема 19. Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація	7	1	-	-	-	6
Разом за модуль	58	10	6	-	-	42
Змістовий модуль 4. Фінанси підприємства						
Тема 20. Сутність фінансів та фінансовий механізм підприємства	8	2	-	-	-	6
Тема 21. Фінансова діяльність підприємства	9	2	1	-	-	6
Тема 22. Кредитування підприємства	9	2	1	-	-	6
Тема 23. Фінансове забезпечення відтворення основних фондів підприємства	10	2	2	-	-	6
Тема 24. Система грошових розрахунків підприємства	10	2	2	-	-	6
Тема 25. Фінансовий стан підприємства	10	2	2	-	-	6
Тема 26. Економічна безпека та антикризова діяльність	6		-	-	-	6
Разом за модуль	62	12	8	-	-	42
Разом за 4-ий семестр	120	22	14	-	-	84
Разом за навчальний рік	240	44	28	-	-	168

спеціальність 073 «Менеджмент» (заочна форма навчання)

	Кількість годин		
	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Економічні основи функціонування підприємств в системі ринкових відносин			
Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	1	-	9
Тема 2. Види підприємств, їх організаційно-правові форми	1	1	9
Тема 3. Структура та управління підприємством		-	9
Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємств	1	-	9
Тема 5. Напрями діяльності підприємства	1	-	9
Тема 6. Планування діяльності підприємства		-	9
Змістовий модуль 2. Виробництво, якість та ресурсне забезпечення			
Тема 7. Продукція підприємства		-	9
Тема 8. Виробнича програма та потужність підприємства		-	9
Тема 9. Ресурсний потенціал підприємства	1	-	9
Тема 10. Трудові ресурси підприємства		-	9
Тема 11. Активи (майнові ресурси) підприємства	1	-	9
Тема 12. Оборотні активи підприємства		-	9
Змістовий модуль 3. Господарсько-економічна діяльність підприємства			
Тема 13. Інвестиційні ресурси		-	8
Тема 14. Інноваційна діяльність		-	8
Тема 15. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства		-	8
Тема 16. Організація виробництва і забезпечення якості продукції	1	-	8
Тема 17. Витрати на виробництво та реалізацію продукції	1	-	8
Тема 18. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	1	1	8
Тема 19. Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація	1	-	8
Змістовий модуль 4. Фінанси підприємства			
Тема 20. Сутність фінансів та фінансовий механізм підприємства	1	-	8
Тема 21. Фінансова діяльність підприємства	1	1	8
Тема 22. Кредитування підприємства	1	-	8
Тема 23. Фінансове забезпечення відтворення основних фондів підприємства	1	-	8
Тема 24. Система грошових розрахунків підприємства	1	-	8
Тема 25. Фінансовий стан підприємства	1	1	8
Тема 26. Економічна безпека та антикризова діяльність		-	8
РАЗОМ	16	4	220

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	-	-
2	Тема 2. Види підприємств, їх організаційно-правові форми	2	1
3	Тема 3. Структура та управління підприємством	2	-
4	Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємств	2	-
5	Тема 5. Напрями діяльності підприємства	-	-
6	Тема 6. Планування діяльності підприємства	-	-
7	Тема 7. Продукція підприємства	2	-
8	Тема 8. Виробнича програма та потужність підприємства	2	-
9	Тема 9. Ресурсний потенціал підприємства	2	-
10	Тема 10. Трудові ресурси підприємства	2	-
11	Тема 11. Активи (майнові ресурси) підприємства	-	-
12	Тема 12. Оборотні активи підприємства	-	-
13	Тема 13. Інвестиційні ресурси	-	-
14	Тема 14. Інноваційна діяльність	-	-
15	Тема 15. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства	-	-
16	Тема 16. Організація виробництва і забезпечення якості продукції	2	-
17	Тема 17. Витрати на виробництво та реалізацію продукції	2	-
18	Тема 18. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	2	1
19	Тема 19. Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація	-	-
20	Тема 20. Сутність фінансів та фінансовий механізм підприємства	-	-
21	Тема 21. Фінансова діяльність підприємства	1	1
22	Тема 22. Кредитування підприємства	1	-
23	Тема 23. Фінансове забезпечення відтворення основних фондів підприємства	2	-
24	Тема 24. Система грошових розрахунків підприємства	2	-
25	Тема 25. Фінансовий стан підприємства	2	1
26	Тема 26. Економічна безпека та антикризова діяльність	-	-
Разом		28	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	7	9
2	Тема 2. Види підприємств, їх організаційно-правові форми	7	9
3	Тема 3. Структура та управління підприємством	7	9
4	Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємств	7	9

5	Тема 5. Напрями діяльності підприємства	7	9
6	Тема 6. Планування діяльності підприємства	7	9
7	Тема 7. Продукція підприємства	7	9
8	Тема 8. Виробнича програма та потужність підприємства	7	9
9	Тема 9. Ресурсний потенціал підприємства	7	9
10	Тема 10. Трудові ресурси підприємства	7	9
11	Тема 11. Активи (майнові ресурси) підприємства	7	9
12	Тема 12. Оборотні активи підприємства	7	9
13	Тема 13. Інвестиційні ресурси	6	8
14	Тема 14. Інноваційна діяльність	6	8
15	Тема 15. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства	6	8
16	Тема 16. Організація виробництва і забезпечення якості продукції	6	8
17	Тема 17. Витрати на виробництво та реалізацію продукції	6	8
18	Тема 18. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	6	8
19	Тема 19. Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація	6	8
20	Тема 20. Сутність фінансів та фінансовий механізм підприємства	6	8
21	Тема 21. Фінансова діяльність підприємства	6	8
22	Тема 22. Кредитування підприємства	6	8
23	Тема 23. Фінансове забезпечення відтворення основних фондів підприємства	6	8
24	Тема 24. Система грошових розрахунків підприємства	6	8
25	Тема 25. Фінансовий стан підприємства	6	8
26	Тема 26. Економічна безпека та антикризова діяльність	6	8
	Разом	84	220

Затверджено на засіданні кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту протокол № 12 від «30» червня 2022 р.

Завідувач кафедри _____ Дюгованець О.М.